

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek bakalářské práce (Politologie a mezinárodní vztahy)

POZNÁMKA: Formulář vyplňte, vyberte známku, vytiskněte, podepište a doručte na sekretariát IPS.

Jméno a příjmení autora/ky posudku Josef Mlejnek

Pracoviště IPS FSV UK

Posudek Oponent/ka

Jméno a příjmení autora/ky BP:Sára Šváblová

Název BP: Vývoj prezidentského úřadu v České republice

1) Odpovídá hodnocená práce v základních rysech projektu BP?

- Ano, případné odchýlení je velmi omezené a práci prospívající
- Je patrné určité odchýlení, ale toto je vhodně vysvětleno v práci
- Práce se výrazně odchyľuje od projektu (v cíli, struktuře, či metodologii), vysvětlení buď chybí, případně je neakceptovatelné

V případě volby třetí možnosti stručně rozvedte:

V projektu autorka vyjadřuje ambici provést komplexní posouzení vývoje prezidentského úřadu, sice pouze z hlediska textu ústav, avšak komplexně, včetně způsobu volby. Práce se však zaměřuje na čtyři vybrané pravomoci. Zdůvodnění tohoto radikálního zúžení jsem v textu práce nikde nenašel.

2) Hodnocení formální stránky práce (vyberte z nabízených hodnocení A-F)

<i>Odpovídá rozsah práce požadavkům (min 30 NS)</i>	ANO
Je práce strukturována do navazujících logických celků s ohledem na definovaný cíl (výzkumnou otázku) práce?	E
Jazyková a stylistická úroveň práce	C
Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu	E
Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků	A
Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké)	A
Celkové hodnocení formální stránky práce	E

Komentář: v případě hodnocení **E a F** vždy stručně vysvětlete Vaše hodnocení:

Práce nemá nějakou precizně stanovenou výzkumnou otázku. Autorka pouze v úvodu deklaruje, že „tato bakalářská práce si stanovila za cíl analýzu formou komparace čtyř pravomocí z pohledu ústav, konkrétně se jedná o prezidentské veto, amnestii a milosti a jmenování a odvolávání vlády, na jejichž základě stanoví, v jakém období neboli za platnosti

jaké ústavy byl prezidentský úřad nejsilnější“. V práci jsem však nenalezl pasáž, kde by autorka definovala, podle čeho bude sílu prezidentských pravomocí definovat a měřit. Proto se mi řádek dvě v tabulce dost obtížně hodnotí. Další problém se týká způsobu odkazování. Autorka odkazuje na díla jako na celek, a to zpravidla evidentně i v případech, kdy se odkaz týká (měl by se týkat) konkrétní pasáže. Na literaturu a zdroje odkazuje formou poznámek pod čarou, nicméně nepoužívá zkrácené citace při druhém a dalším odkazu na stejný zdroj.

3) Hodnocení odborného charakteru práce

Práce má jasně stanovený cíl a výzkumnou otázku a jasně na tyto odpovídá	E
Struktura práce, využitá data a metody odráží systematickou snahu o řešení výzkumného cíle/otázky	E
Schopnost aplikovat vhodné metodologické postupy pro zvolenou výzkumnou otázku	E
Kvalita a (relativní) úplnost využití literatury (zdrojů) a schopnost s ní pracovat kriticky	E
Schopnost zasadit práci a její výsledky do existující literatury (případně aktuálních politických debat)	E
Přesvědčivost závěrů – argumentační hloubka	E
Celkové hodnocení obsahové úrovně	E

Poznámka: všude míním spíše E-F

Komentář: v případě hodnocení **E** a **F** vždy stručně vysvětlete Vaše hodnocení:

Posuzovaná práce vykazuje řadu vážných nedostatků. Problém s jen vágně vymezeným cílem práce jsem zmínil výše, při posuzování formálních stránek práce. Problematický je už sám název: „Vývoj prezidentského úřadu v ČR“. Práce se totiž zabývá též československými prezidenty. Existenci České republiky ovšem autorka klade hluboko do minulosti, když na s. 12 píše: „Ústavní vývoj České republiky se dělí do tří etap. První etapa se datuje od roku 1848 do roku 1918 v rámci habsburské monarchie. Druhou etapou je období v letech 1918 až 1992 v rámci Československa a třetí etapa započala 1. ledna 1993, tedy dnem vzniku samostatné České republiky.“ Navíc je sporné, zda lze práci, která hodlá zkoumat několik vybraných prezidentských pravomocí, nazvat „vývoj prezidentského úřadu“. Sporné je i zaměření na pouhé texty ústav, které autorka navíc stejně nedodrhuje. Komparace právních dokumentů, které vznikaly v různé době a sloužily různě pojatým politickým systémům, se bez hlubšího zapojení do dobového či systémového kontextu stane snadno matoucí či pouze formálním cvičením, bez nějakého velkého přínosu. Což je právě příklad i posuzované bakalářské práce. Autorka se navíc nadržuje zvolenému postupu, když do porovnání pravomocí prezidentů při sestavování vlády zahrnuje i úřednickou a prozatímní vlády. Úřednická vláda není pojmem, který by psané čs. ústavy nebo ústava česká obsahovaly. Jde o neformální označení určité situace. Autorka navíc dosti komplikovaně problematice úřednických vlád věnuje jeden odstavec. Nepracuje ani se základními českými pracemi v této oblasti, knihami Lubomíra Kopečka a Víta Hlouška „Záchrana státu? – Úřednické a polopolitické vlády v České republice a Československu“ a Miloše Brunclíka „Úřednické kabinetu v Evropě“. Podobný problém se týká pojmu prozatímní vláda, které je, společně s vládou úřednickou, věnován samostatný řádek v tabulce na s. 43. Autorka pojem nikde nedefinuje. Patrně vychází ze znění ústavy ČR, podle níž prezident „pověřuje vládu, jejíž demisi přijal nebo kterou odvolal,

vykonáváním jejích funkcí prozatímně až do jmenování nové vlády“. Vyvozovat z toho samostatnou kategorii „prozatímní vláda“ je ale hodně sporné, o to více, že pojem není v práci definován. Problematické je i tvrzení, že „zákon z roku 1919, kterým se novelizovala ústava prozatímní, a ústava z roku 1920 byly jediné, které umožňovaly prezidentovi odvolat předsedu vlády a její členy, aniž by k jejich propuštění vyžadoval určitý akt, jakým je například demise“ (s. 41). Paragraf 70 v článku 1 ústavy 1920 sice konstatuje, že: „Předsedu a členy vlády (ministry) jmenuje a propouští president republiky,“ nicméně ústava též výslovně stanovila, že vláda je odpovědná poslanecké sněmovně. K první čs. republice pak v literatuře postrádám zcela zásadní práci Antonína Klimka Boj o Hrad.

- 4) Shrnující komentář hodnotitele (POVINNÉ!), celkový dojem z práce s vyzdvižením silných a slabých stránek práce a jejich relativního poměru (max 1800 znaků). Zejména v případě hodnocení A či E/F jasně odůvodněte Vaše hodnocení.**

Práce vykazuje celou řadu nedostatků, zmíněných výše. Navíc autorka ani není schopna konzistentně prezentovat vlastní závěry. Na s. 43 píše: „Z výše uvedených dat o právu veta je zřejmé, že zdaleka nejslabší pozici zajišťovala prezidentskému úřadu ústava prozatímní. Jediný bod, který dával prezidentovi silnější pozici v porovnání s ostatními ústavami, byl počet hlasů nutných k přehlasování vráceného zákona. Za platnosti této ústavy byla potřeba pouze prostá většina NS.“ Přitom čím slabší je většina, která se vyžaduje pro přehlasování prezidentského veta, tím slabší, ne silnější, je prezident. Práce na mne působí dojmem, že vznikala na poslední chvíli, že byla, jak se říká, šita horkou jehlou. Soudím proto, že by ji autorka měla v klidu dopracovat a celkově ji hodnotím za F. Ostatně, tam kde v hodnotících tabulkách výše dávám za E, míním spíše E-F.

- 5) Nepovinné, v případě nejasností uveďte otázku/y, ke kterým by se měl autor práce vyjádřit v průběhu obhajoby:**

Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Celkové hodnocení:

Práci k obhajobě Nedoporučuji

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení

Důvody jsou uvedeny výše, v celkovém hodnocení i v hodnocení pod jednotlivými hodnotícími tabulkami.

Navrhuji hodnotit: F

Ve výjimečném případě nejednoznačnosti hodnocení stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení (max 600 znaků) Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Datum: 30. 5. 2022

Podpis: _____